

8. Dufour Michel, Gedda Michel. Dictionnaire de kinésithérapie et réadaptation / Michel Dufour, Michel Gedda. – Paris : Maloine, 2007. – 582 p.
9. Zribi Gérard, Poupée-Fontaine Dominique. Dictionnaire du handicap. 7e édition / Gérard Zribi, Dominique Poupée-Fontaine. – Rennes : Presses de l'EHESP, 2011. – 349 p.
10. Обсуждение проблем эпонимии в современной науке [Электронный ресурс]. – Режим доступа : www.ling-expert.ru/.../leitchik_eponyms.ht...

Коваль Ростислав. Эпонимы в терминологии физической и медицинской реабилитации (на материале французского и украинского языков). В статье проанализированы эпонимы в терминологии физической и медицинской реабилитации французского и украинского языков. Актуальность темы обусловлена направлением современных лингвистических исследований к изучению терминосистем отдельных отраслей знаний, поскольку термины играют ключевую роль в развитии языка науки, а эпонимы фиксируют этапы ее становления и акцентируют внимание на ученом, который сделал определенное открытие. Задачи работы предусматривают отбор эпонимов из специализированных толковых словарей, описание их лексико-семантических особенностей и обобщения норм перевода. Новизна исследования заключается в том, что терминосистема реабилитации не является широко представленной в научных трудах, а материал для работы собран из самых современных лексикографических трудов. Результаты проведенного анализа свидетельствуют о том, что эпонимы широко применяются в терминосистеме реабилитации, отражают развитие ее методов, открытие и описание определенных заболеваний или синдромов, разработку приборов и аппаратов, составление различных шкал, классификаций, коэффициентов, индексов и тестов. Открытыми остаются вопросы синонимии эпонимов, поиск варианта перевода, который бы оптимально передавал суть понятия. Составление специализированных переводных французско-украинских и украинско-французских словарей, которые бы максимально полно отражали потребности пользователей, остается первоочередной задачей.

Ключевые слова: реабилитация, термин, эпоним, перевод, французский язык, украинский язык.

Koval Rostyslav. Eponyms in Terminology of Physical and Medical Rehabilitation (Based on French and Ukrainian Terms). The article deals with the analysis of eponyms in terminology of physical and medical rehabilitation in Ukrainian and French languages. Topicality of the study is due to the fact that current researches in linguistics are aimed at the study of terminologies that refer to certain branches of knowledge, as terms play a leading role in the development of language of science and eponyms record the stages of its formation and accentuate the attention on the scientist to whom the development belongs. Objectives of the study involve the selection of eponyms from specialized explanatory dictionaries, the outline of their lexico-semantic features and the generalization of translation norms. Novelty of the research is that firstly rehabilitation term system isn't widely presented in scientific works and secondly the terms under investigation have been selected from the latest lexicographic works. The outcomes of the study demonstrate that eponyms are widely used in rehabilitation term system, they show the development of its methods, the discovery and description of certain diseases or syndromes, the design of devices and apparatuses, drawing up of different scales, classifications, indexes and tests. The issues concerning synonymy of eponymic terms, the search for translation variant to convey the essence of the concept have to be attended to. The priority is to compile specialized french-ukrainian and ukrainian-french dictionaries to meet the needs of those who use them.

Key words: rehabilitation, term, eponym, translation, French language, Ukrainian language.

Стаття надійшла до редколегії
31.03.2015 р.

УДК 81'225.2:6(045)

Оксана Петренко

Особливості перекладу тексту науково-технічного стилю

У статті зроблено спробу розглянути основні особливості перекладу науково-технічних текстів, зокрема німецькомовних, оскільки цей вид діяльності стає все більш актуальним через прискорення науково-технічного прогресу в сучасному світі. Висвітлено мовні особливості німецької науково-технічної літератури, які суттєво впливають на специфіку її перекладу українською мовою. Проаналізовано лінгвістичні риси науково-

© Петренко О., 2015

технічної літератури, характерні мовні конструкції та способи їх перекладу; розглянуто основні труднощі, етапи та види перекладу науково-технічних текстів, беручи до уваги лексико-граматичний, морфологічний та синтаксичні рівні. Подано практичні рекомендації перекладачам науково-технічної літератури щодо утворення та застосування фахової термінології. Увагу сфокусовано на відмінностях структур німецької та української мов, особливостях їх передачі у системах корелювання.

Ключові слова: переклад, науково-технічний текст, стиль, термін, перекладацькі труднощі, буквальне і термінологічне значення.

Постановка наукової проблеми та її значення. Через бурхливий розвиток техніки та поширення науково-технічної інформації зростає інтерес до науково-технічного перекладу.

Науково-технічні тексти насичені спеціальними термінами, переважно латинського або грецького походження. Фахова термінологія є основною мовною основою усного спілкування в колах людей певної сфери діяльності та в написанні наукових праць. Науково-технічну літературу давно виокремлено як жанр поряд із іншими літературними жанрами – епічним, драматичним, ліричним, художнім. Науково-технічна лексика значно складніша за побутову і навіть ділову, вимагає достатнього рівня фахових знань, чіткості мислення, вміння застосувати. Добре знання та правильне володіння спеціальною технічною термінологією відкриває нові можливості поглибленого вивчення предмета для тих, хто читає й сприймає фахову літературу.

Однак часто під час читання та перекладу іншомовної фахової науково-технічної літератури виникають проблеми, пов'язані з тим, що досить велика обізнаність у вітчизняній термінології не дає бажаного результату. Не всі терміни, застосовані у технічних галузях, запозичені чи мають греко-латинське походження. У різних мовах світу вкоренились свої загальноприйняті слова, які набули статусу спеціальних термінів, але незрозумілі для іншомовних читачів. Дослівний, або кальковий, переклад тут недоречний, оскільки може призвести до неправильного тлумачення тексту або навіть до його абсурдності. Тому у сфері мовного перекладу давно виокремлено технічний переклад як окрему гілку, що вимагає не тільки досконалого знання рідної та чужої мови, а й добрих знань тієї спеціальності, яка є предметом розгляду. Зазвичай у розпорядженні перекладача є технічний словник, однак, по-перше, далеко не кожна галузь може похвалитися наявністю технічного (англійського, німецького, французького тощо) словника, по-друге, відшукати потрібний термін із характерним для певної галузі змістовим відтінком серед декількох запропонованих – справа доволі нелегка.

Аналіз досліджень цієї проблеми. Переклад текстів науково-технічного стилю неодноразово ставав предметом уваги науковців, які намагались дати різні визначення цього процесу. Вагомий внесок у розробку проблеми перекладу загалом та особливо перекладу науково-технічної літератури внесли Л. С. Бархударов, В. Е. Бреус, В. Н. Комісаров, В. В. Коптілов, Я. І. Рецкер, А. В. Федоров. Дослідженню стратегій перекладу багато уваги приділяли І. С. Бик, О. В. Бурда-Лассен, В. І. Карабан, І. І. Рєвзін, І. А. Гладких, О. О. Харітонова. Вивченням стилістичних особливостей, способів, етапів, видів та закономірностей науково-технічних текстів займалися Г. О. Грицик, Т. Р. Кияк, О. В. Ключник, А. Л. Пумпянський, С. М. Стрелковський, які проводили дослідження на основі фактичного мовного матеріалу різних галузей науки і техніки.

З їх праць можна зробити висновок, що переклад науково-технічної літератури займає окрему площину у галузі перекладу, кардинально відрізняється від інших перекладів текстів певними лексичними, морфологічними, граматичними, стилістичними особливостями.

Мета і завдання статті. Мета роботи – виявити об'єктивні закономірності перекладу науково-технічної літератури як самостійної дисципліни на основі аналізу фактичного матеріалу німецької та української мов, визначити вибір лексичних і граматичних засобів для перекладу текстів у галузі точних наук.

Вдповідно до мети роботи сформульовано такі завдання: проаналізувати стилістичні особливості науково-технічних текстів; розглянути лексичні та граматичні особливості науково-технічних текстів; визначити основні труднощі при перекладі науково-технічних текстів; вивчити вимоги, обов'язкові для досягнення правильного перекладу науково-технічних текстів, а також узагальнити способи перекладу текстів науково-технічного стилю українською мовою.

Отже, об'єктом дослідження цієї роботи є науково-технічні тексти, особливості їх перекладу, його предметом – способи та прийоми перекладу німецькомовних текстів українською мовою.

Виклад основного матеріалу й обґрунтування отриманих результатів дослідження. Переклад технічного тексту наближений до перекладу тексту наукового. Але він має і свою специфіку.

Технічна термінологія не становить такої стрункої системи, як наукова. У технічному перекладі менше уваги надається виразності мови, допускається суміжне розташування однокореневих слів. Водночас, щоб досягнути якісного перекладу технічних текстів, потрібно пам'ятати про певні вимоги та критерії. Технічний текст, як і науковий, має бути однозначно зрозумілим. Варто уникати повторюваності словосполук та «сухості» викладу тексту. Правильне розуміння й відповідне відтворення в перекладі термінів, наявних у тексті оригіналу, є першим правилом перекладача науково-технічної літератури.

Процес перекладу складається із трьох етапів: 1) сприймання (читання або слухання) однією мовою; 2) розуміння; 3) відтворення рідною мовою. Задача теорії перекладу полягає у вивченні особливостей прояву закономірностей на основі науково-технічної літератури при перекладі.

Основна вимога до науково-технічного перекладу – це точна передача інформації. Як відомо, труднощі при перекладі викликає, передусім, передача правильного змісту кожного речення, що дуже часто не відповідає дослівному перекладу. Переклад німецької науково-технічної літератури відрізняється від перекладу художньої літератури, газетних статей, документально-ділового матеріалу. М. Снель Горнбі відзначає, що між різними видами перекладу (технічний / літературний переклад) спільного не так вже й багато [1, с. 138].

При перекладі науково-технічного тексту доводиться вирішувати водночас цілий комплекс різноманітних завдань. Цей вид діяльності вимагає не лише бездоганного володіння мовою, певних галузевих знань, а й максимум зусиль з боку перекладача. Оскільки при перекладі наукової та технічної літератури, зазвичай, немає потреби шукати у тексті будь-який прихований зміст, то тут слід прагнути до особливої термінологічної точності. При цьому слід мати на увазі, що далеко не завжди технічні терміни збігаються за своїм обсягом у різних мовах.

Якість перекладу науково-технічної літератури значною мірою залежить, по-перше, від особливостей цього виду літератури, по-друге, від рівня мовної й загальної технічної та наукової підготовки особи, яка займається перекладом. Досить часто трапляється, що переклад редагує спеціаліст відповідної галузі.

Відомо, що для перекладача, який має достатню мовну підготовку, але не володіє відповідними знаннями у відповідній галузі науки й техніки, основні труднощі будуть пов'язані з розумінням тих частин тексту, в яких викладено вузькофахові питання. Хоча значну складність являє собою іноді також переклад спеціальних термінів. І навпаки, для перекладача, який має ґрунтовну технічну підготовку, але недостатньо володіє всіма тонкощами німецької граматики, основні труднощі в розумінні змісту будуть пов'язані передусім з явищами мовного порядку, тобто зі встановленням змістових зв'язків між окремими словами в реченні, з розумінням граматичних конструкцій, вибором адекватного варіанту їх перекладу та ін. [3, с. 105].

Характерною особливістю науково-технічної літератури є точність і стислість вираження думки, з одного боку, та суворі логічна послідовність і повнота висловлення – з іншого. Саме цим зумовлено певний характер мовних засобів, типових для цього виду літератури. Найголовнішою визначальною рисою науково-технічного типу тексту є його когнітивність, інформаційна насиченість [5, с. 23].

Аналіз публікацій з тематики науково-технічного перекладу з німецької мови дає змогу перекладачам брати до уваги певні критерії, вироблені наукою про переклад задля збереження змістової адекватності. До таких критеріїв зараховують конкретизацію, або генералізацію тексту заради кращої його виразності і сприйняття, змістовий розвиток (максимально точна заміна подібним), антонімічний переклад (наприклад: «можна одержати низькі результати» або «неможливо одержати високих результатів»), синтаксична трансформація, переформулювання (передавання змісту іншими словами) та ін. [8, с. 75].

Важливою особливістю науково-технічного тексту і його перекладу є неухильна логічна послідовність викладу міркувань автора. Однак основою науково-технічного перекладу є термінологія певної галузі науки. У перекладі термінів найбільш важлива точність і правильна послідовність їх уживання, а також правильне розуміння й відповідне їх відтворення рідною мовою [6, с. 253].

У системах термінів відбиваються всі наукові теорії та гіпотези, усі наукові ідеї. Композиція наукового тексту передбачає рух думки від простого до складного, від відомого до невідомого.

А. В. Федоров підкреслює, що «стиль наукового тексту дає перекладачеві дуже широкі синтаксичні можливості. Оскільки будова речення тут не відіграє самостійної стилістичної ролі, то у

технічному перекладі можливі різноманітні граматичні перебудови й перегрупування, аж до роз'єднання речення на дрібніші частини, сполучення дрібніших частин в єдине ціле тощо» [4].

Коли йдеться про переклад науково-технічного тексту, важливо зберегти авторський стиль, думку, манеру написання та поєднати їх із точністю викладеного матеріалу. Максимально адаптувати оригінал німецького технічного тексту для розуміння україномовним читачем, якщо немає фахового термінологічного словника, – нелегке та важливе завдання перекладача. Дається взнаки «гостра» термінологічна проблема та «розшифрування» більшості суто німецьких термінів, оскільки більшість із них мають складну структуру. Важливу роль у перекладі вузькогалузевого технічного тексту відіграють фаховість перекладача, володіння предметом, науковою лексикою й термінологією, навіть певна мовна інтуїція і передбачливість. Рідко застосовують дослівний, або кальковий, переклад.

Аналіз науково-технічних термінів дає підставу вважати, що майже в кожному терміні можуть розрізнятися його буквальне значення й термінологічне. Буквальне значення терміна зв'язане часто зі значенням слова або слів, використаних для утворення терміна, зі значенням його складових частин. Наприклад, у слові *Feldstärke* є складові частини з буквальним значенням «сила поля». Проте оскільки термінологічне значення слова визначається змістом позначеного їм технічного поняття, то фахівець перекладе це слово терміном «напруженість поля». Отже, при перекладі терміна дуже важливо брати до уваги співвідношення між його буквальним і термінологічним значенням, які можуть відповідати або не відповідати, а також суперечити одне одному. Так, наприклад, термін «рідина корозія» застосовується для поняття, обумовленого як «корозія металів у рідкому середовищі». У цьому прикладі буквальне й термінологічне значення слова збігаються. Якщо ми розглянемо аналогічний термін у німецькій мові (*feuchte Korrosion*), то виявимо лише часткову відповідність буквального значення його термінологічному значенню, тому що означення *feuchte* – «волога», «сира», а не «рідка».

Внаслідок можливої невідповідності між буквальним і термінологічним значеннями дослівний переклад терміна часто приводить до неточного визначення значення терміна. Тому зазвичай перекладають термін за допомогою технічного словника для відповідної галузі техніки. Критерії адекватного науково-технічного перекладу чітко сформульовані: «Він повинен точно передавати зміст оригіналу, містити загальноприйнятту в мові перекладу термінологію й відповідати нормам науково-технічної літератури, переклад якої здійснюється» [3, с. 45].

Ще одна особливість науково-технічної літератури – наявність великої кількості слів і словосполучень, характерних саме для цього стилю. Наприклад: *die Rohre* означає не лише «труба», а й «електронна лампа»; *untersuchen* – не тільки «досліджувати», а й «вивчати».

Німецькій мові властива багатозначність не тільки лексична, а й граматична. Так, дієслова *haben* і *sein* можуть бути:

- 1) самостійними дієсловами, наприклад: *Der Stahlbeton hat viele Vorteile gegenüber dem Beton*;
- 2) допоміжними дієсловами: *Die Metallurgie ist zur Grundlage jeder entwickelten Industrie geworden*;
- 3) дієсловами з модальним значенням, причому в науковій літературі вони вживаються саме в модальному значенні: *Man hat noch viele Probleme auf dem Gebiet der Marktwirtschaft zu lösen* [1, с. 56].

Часто при перекладі науково-технічного тексту значні труднощі виникають через відмінність синтаксичної системи мов: послідовність елементів висловлювання в німецькій та українській мовах може не збігатися. Наприклад, при перекладі речень з інфінітивними групами або зворотами інфінітив, що стоїть у кінці групи або звороту, в українському реченні ставиться на перше місце; при перекладі речень, які починаються не з підмета, присудок ставиться саме після підмета, у німецькому реченні порядок слів зворотний. Наведемо приклади:

1) *Das Fundament hat Aufgabe, die Belastungen aus dem Bauwerk aufzunehmen und sie gleichmäßig ohne übermäßige Setzung auf eine große Fläche des Baugrundes zu übertragen.* – «Фундамент мав завдання брати на себе навантаження споруди і переносити його без надмірної усадки на досить велику площу будівельного ґрунту».

2) *Um dem Metall andere Eigenschaften zu verleihen, legiert man es mit anderen Elementen.* – «Для того, щоб надати металові інших властивостей, його сплавляють з іншими елементами».

3) *Durch die Vervollkommnung der Technologie und durch die Entwicklung vorgefertigter Elemente gewinnt der Beton in den letzten Jahren immer mehr an Bedeutung.* – «Завдяки удосконаленню технології і розвитку готових збірних елементів бетон набуває в останні роки дедалі більшого значення» [7, с. 183].

Під час перекладу науково-технічного тексту потрібно пам'ятати про розбіжності в побудові речень німецької та української мов, про відмінність системної організації цих мов.

Унаслідок історичного розвитку німецької мови сформовано складні слова, утворені із декількох. Це зумовлює деякі труднощі під час технічного перекладу та пошуку відповідних термінів у вигляді словосполук. Наприклад, *Bündelblockausgleichung* – «блокове урівнювання за способом зв'язку», *Rückwärtsschnitt* – «обернена просторова засічка» тощо. Низку конкретних мовних прикладів під час технічного термінологічного перекладу можна продовжувати.

Кожна мова зазнає еволюційних змін та розвитку, з'являються мовні архаїзми й неологізми. Це стосується також і науково-технічної термінології, що зумовлено науково-технічним прогресом. Особливо обережно треба адаптувати новітні терміни з іноземних мов, зокрема німецької мови, до вітчизняного мовного середовища, щоб уникнути двозначності в перекладі. Наприклад, у німецьких та англійських наукових текстах терміном *scan* позначають координати (ξ , η , z) точок зображення, одержаного лазерною сканерною системою, тоді як у вітчизняній науково-технічній літературі сканом почали називати малий фрагмент лазерного зображення. Таке неоднакове тлумачення слів вимагає ретельного вивчення та погодження на рівні стандартизації термінів.

Отже, труднощі перекладу термінології пов'язані з:

- неоднозначністю термінів;
- відсутністю перекладацьких відповідників щодо неологізмів;
- національною варіативністю = -0з\термінів [2, с. 43].

Висновки та перспективи подальшого дослідження. Зазвичай, до поняття науково-технічна література входять такі її різновиди, як монографія, стаття зі спеціального журналу, технічний опис, патенти, технічні довідники. Переклад такої літератури має певні труднощі. По-перше, в німецькій мові є властиві лише їй граматичні явища, які спричиняють труднощі під час перекладу німецького технічного тексту українською мовою. По-друге, мова німецької науково-технічної літератури істотно відрізняється від літературної мови тим, що вона значно ускладнена наявністю розгорнутих речень з інфінітивними групами, поширеними означеннями, а також великою кількістю значних за обсягом складних речень з багатьма вставними підрядними реченнями всередині головного. При перекладі таких речень виникає ризик втратити відчуття взаємозв'язку між компонентами речення, неперервності думки, оскільки пов'язані за змістом слова безпосередньо не співвідносяться між собою.

Крім того, для науково-технічної літератури характерне живання великої кількості термінів, які відображають специфіку понять. Проте жоден з чинних словників не в змозі вмістити як усі наявні в певній галузі науки терміни, так і новоутворені. Оскільки термінологічна система мови постійно поповнюється, слід засвоїти деякі головні принципи утворення термінів, що об'єктивно існують у системі кожної розвиненої мови.

Отже, основна складність перекладу науково-технічних текстів, а саме переклад термінів, полягає у розкритті та передачі засобами української мови іншомовних реалій. Було би невірно говорити про переклад термінів як таких. Обов'язковою умовою повноцінного перекладу будь-якого спеціального тексту, особливо науково-технічного, є повне розуміння його перекладачем [9].

Подальшою перспективою наукового пошуку в обраному напрямі вважаємо дослідження особливостей відтворення в українських перекладах конструкцій, притаманних німецькій мові, речень і навіть цілих текстів, що складають найважливіші проблеми перекладу текстів типу інструкції.

Джерела та література

1. Актуальні проблеми науково-технічного перекладу: колективна монографія. – Дніпропетровськ: НГУ, 2007. – Вип. 2. – 256 с.
2. Деркач Л. М. Актуальні проблеми науково-технічного перекладу / Л. М. Деркач / Національний гірничий ун-т; Інститут електроенергетики. Кафедра перекладу та педагогічної психології; Центр психологічних та інноваційних досліджень. – Донецьк: Національний гірничий ун-т, 2007. – 257 с.
3. Кияк Т. Р. Теорія і практика перекладу / Т. Р. Кияк. – Вінниця: Нова книга, 2006. – 240 с.
4. Коптілов В. Теорія і практика перекладу / В. Коптілов. – К.: Юніверс, 2003. – 280 с.
5. Корунець І. В. Вступ до перекладознавства / І. В. Корунець. – Вінниця: Нова книга, 2008. – 512 с.
6. Лешук Т. Й. Науково-технічна термінологія. Стан і перспективи: комплекс досліджень на прикладі нім. мови / Т. Й. Лешук. – Львів: Сполом, 2007. – 814 с.

7. Плескач В. Кальки в українській технічній термінології / В. Плескач // Вісн. Львів. нац. ун-ту. Проблеми української термінології. – Львів : Львів.а політехніка, 2002. – № 453. – С. 183–184.
8. Стрелковский С. М. Научно-технический перевод / С. М. Стрелковский, Л. К. Латышев. – М. : Просвещение, 1980. – 175 с.
9. Sager J. C. Die Übersetzung im Kommunikationsprozess: der Übersetzer in der Industrie. In: Snell-Hornby M. (Hrsg.) Übersetzungswissenschaft – eine Neuorientierung: zur Integrierung von Theorie und Praxis / J. C. Sager. – Tübingen, 1986. – S. 330–347.

Петренко Оксана. Особенности перевода текстов научно-технического стиля. В статье сделана попытка рассмотреть основные особенности перевода научно-технических текстов, в частности немецкоязычных, поскольку этот вид деятельности становится все более актуальным в связи с ускорением научно-технического прогресса в современном мире. Освещены языковые особенности немецкой научно-технической литературы, которые существенно влияют на специфику её перевода на украинский язык. Проанализированы лингвистические черты научно-технической литературы, характерные языковые конструкции и способы их перевода; рассмотрены основные трудности, этапы и виды перевода научно-технических текстов, обращая внимание на лексико-грамматический, морфологический и синтаксические уровни. Даны практические рекомендации переводчикам научно-технической литературы по образованию и применению профессиональной терминологии. Внимание фокусируется на различиях структур немецкого и украинского языков, особенностях их передачи в коррелирующих системах.

Ключевые слова: перевод, научно-технический текст, стиль, термин, переводческие трудности, буквальное и терминологическое значение.

Petrenko Oksana. Peculiarities of Translation of the Scientific and Technical Style. The article presents an attempt to consider the main peculiarities of translation scientific and technical texts, in particular German, as this kind of activity is becoming more and more actual due to the acceleration of scientific and technical progress in the modern world. Some language features of German scientific and technical literature are traced which influence mainly the specific character of its rendering into Ukrainian. It analyses the linguistic features of scientific and technical literature, the peculiar language constructions and the ways of their translation; it discusses the main difficulties of translation, stages and types of translation of scientific and technical texts, paying attention to the lexico-grammatical, morphological and syntactical levels. Practical recommendations to translators on scientific and technical literature translation in the formation and application of the professional terminology are given. The main issues are related to the difference in structures of the German and the Ukrainian languages and ways of rendering in correlating systems.

Key words: translation, scientific and technical text, style, term, difficulties of translation, literal and terminological meaning.

Стаття надійшла до редколегії
13.04.2015 р.

УДК 811.111'373.46-13:502.1

Мар'яна Саламаха

Методи дослідження англомовного терміна охорони довкілля

У статті здійснено огляд основних лінгвістичних методів, застосованих у процесі дослідження терміна охорони довкілля: метод аналізу словникових дефініцій, метод суцільної вибірки, словотвірний, трансформаційний, дистрибутивний тощо.

Основним із структурних методів, що широко використовується у дослідженні, наприклад, для встановлення інваріантних та диференційних ознак є компонентний аналіз. Метод компонентного аналізу базується на гіпотезі, що значення кожної одиниці мови складається із набору семантичних компонентів і що словниковий склад може бути описаний за допомогою обмеженої і порівняно невеликої кількості семантичних ознак. Тому основну увагу зосереджено на компонентному аналізі. В основі між семантичним інваріантом та його змінними компонентами лежить процес мовного узагальнення та мовленнєвої диференціації, і саме внаслідок взаємодії цих двох планів відбувається семантична варіативність слова чи зміна його значення. Виявлення